

**КЫРГЫЗ
МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ**

**КЫРГЫЗСКИЙ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ**

**КЫРГЫЗСКИЙ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ**

**КЫРГЫЗ
МАМЛЕКЕТТИК
УНИВЕРСИТЕТИ**

БИШКЕК 1992

Редакторы: В. П. Мацапей
А. А. Айдарова
О. И. Когай

Сдано в набор 18.11.92
Сдано в печать 25.12.92
Формат 70x90 1/16
Физ. печ. л. 2,5. Уч. изд. л. 3,0
Тираж 250 экз.

Госконцерн "Учкун" г. Бишкек
ул. Правды, 24.

• КЫРГЫЗСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

В 1992 году Кыргызский государственный университет отмечает свое 60-летие. На протяжении шестидесяти лет университет является ведущим флагманом вузов Республики Кыргызстан.

Университет создан на базе родоначальника высшей школы республики - Кыргызского государственного педагогического института, функционировавшего с 1932 г. до 1951 г. За время его существования сформировались научно-педагогическая структура, факультеты, кафедры.

Ныне учебная и научная деятельность в университете осуществляется на 14 факультетах: механико-математическом, физико-техническом, информатики и прикладной математики, химии и технологии, географии и экологии, биологическом, экономики и менеджмента, учетно-комерческом, историческом, юридическом, кыргызской филологии, русской филологии, романо-германской филологии, социально-политических дисциплин. Подготовка кадров ведется по 55 специальностям.

В университете обучаются 14000 студентов, функционируют аспирантура и докторантура, вычислительный центр.

Учебную и научно-педагогическую деятельность ведут более тысячи преподавателей, в том числе 48 докторов наук, профессоров, 428 кандидатов наук, доцентов.

Кыргызский государственный университет сыграл важную роль в подготовке научных кадров, в становлении и развитии науки в республике. Многие

преподаватели своими научными трудами заложили основы для формирования научных школ и направлений, стали руководителями научных коллективов в вузах и исследовательских учреждениях.

Среди ведущих ученых республики, внесших большой вклад в развитие народного хозяйства и культуры, ведущую роль играют питомцы первого вуза Кыргызстана: академики АН Республики Кыргызстан А. Алтышбаев, М. Иманалиев, Б. О. Орузбаева, К. О. Оторбаев, С. Т. Табышалиев и др.; члены-корреспонденты АН Республики Кыргызстан: Т. Абдылдаев, А. Боташев, А. Жайнаков, С. Касиев, Б. Керимжанова, Р. Кыдырбаева, А. Нарынбаев, А. Орузбаев, А. Сыдыков, А. Салиев.

Научные исследования ведутся также и студентами университета, объединенными в научные студенческие общества.

При университете созданы и функционируют три специализированных совета: один - по защите докторских диссертаций по филологическим наукам, два - по защите кандидатских диссертаций по философским и историческим наукам.

Кыргызский государственный университет поддерживает тесные научно-педагогические связи с зарубежными вузами, входит в Международную ассоциацию университетов.

С 1992 года в университете начата подготовка специалистов по программе бакалавриата, в том числе - и на контрактной основе.

Кроме того, созданы: центр международного сотрудничества, центр довузовской подготовки, учебно-лабораторная база по "Кыргызоведению", отдел аттестации научно-педагогических кадров, отдел маркетинга и связи с производством.

КЫРГЫЗ МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ

Үстүбүздөгү жылы Кыргыз мамлекеттик университети өзүнүн 60 жылдыгын белгилейт. 60 жыл бою университет Кыргыз Республикасындагы жогорку окуу жайлардың жетектөөчү флагманы болуп келди.

Университет республикадагы жогорку окуу жайлардын башаты болуп 1932-жылдан 1951-жылга чейин иштеп келген Кыргыз мамлекеттик педагогикалык институттун базасында ачылган.

Азыркы убакта университеттеги окуу жана илимий иштери анын төмөндөгүдөй 14 факультеттінде - механико-математика, физико-техникалык, информатика жана колдонмо математика, химия жана технологиялык, география жана экология, биология, экономика жана менеджмент, эсеп - коммерция, тарых, юридика, кыргыз филологиясы жана журналистика, романо-герман филологиясы, орус филологиясы, социалдык-саясий . илимдер факультеттеринде жургүзүлөт. Кадрлар 55 адистикте даярдалат.

Университетте 14000 студент окуп, аспирантура, докторантура жана эсептөө борбору бар.

Кыргыз мамлекеттик университети республикадагы илимдин калыптанышына жана өсүүсүнө, илимий кадрларды даярдоодо маанилүү роль ойногон. Көптөгөн окутуучулар өздөрүнүн илимий эмгектери аркылуу илимий мектептер менен багыттарды негиздейп, жогорку окуу жайларындагы илимий жамааттык жана

Ректор Кыргызуниверситетта проф. С. Ж. Токтомышев и ректор университета Докуз Эйлюль Асланчак - Измир, Турция - профессор Намик Чевик подписывают договор о сотрудничестве.

илим-изилдөө мекемелеринин жетекчилеринен болуп калышты.

Республиканын эл чарбасы менен маданияттын өнүгүүсүнө чоң эмгек сицирген көрүнүктүү окумуштуулар - Кыргыз Республикасынын илимдер Академиясынын академиктери - А.Алтымышбаев, М.Иманалиев, Б.Ө. Орузбаева, К.Оторбаев, С.Табышалиев, корреспондент-мүчөлөрү - Т.Абылдаев, А.Боташев, А.Жайнаков, С.Касиев, Б.Керимжанова, Р.З.Кыдырбаева, А.И. Нарынбаев, А.Ө.Орузбаев, А.Садыков, А.Салиев жана башкалар университетти бүтүрүп чыгышкан.

Университеттин студенттери өздөрүнүн илимий иштерин студенттик илимий коомдор аркылуу жүргүзүшөт.

Университеттин алдында адистештирилген уч илимий совет-филология илимдери боюнча докторлук

диссертацияларды, философия менен тарых илимдери боюнча кандидаттык диссертацияларды коргоо ийгиликтүү иштеп жатат.

Кыргыз мамлекеттик университети чет өлкөлүк жогорку окуу жайлары менен тыгыз илимий-педагогикалык байланышта болуп, университеттердин эл аралык ассоциациясына кирет. 1992-жылдан тартып университетте адистерди даярдоо баклавиаттын программы боюнча жана контракттык негизде жүргүзүлө баштады.

Мындан сырткары эл аралык байланыштар боюнча борбор, жогорку окуу жайга чейинки даярдоо борбору, кыргыздарды окуп үйрөнүү боюнча окуу- лабораториялык базасы, илимий - педагогиканын кадрларды аттестациялоо бөлүмү, маркетинг жана өндүрүш менен байланышуу бөлүмү түзүлдү.

МЕХАНИКО-МАТЕМАТИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Можно сказать, что механико-математический факультет существует уже 60 лет, так как был организован еще на базе пединститута. За эти годы из его стен вышли большинство высококвалифицированных математиков-специалистов, которые работают в школах, техникумах, вузах, институтах АН Республики Кыргызстан, других отраслях народного хозяйства республики.

Выпускники факультета академик М.И.Иманалиев, член-корреспондент АН Республики Кыргызстан А.И.Боташев, доктора физико-математических наук и профессора К.Алымкулов, И.Бийбосунов, А.Борубаев, У. Жаныбеков, А.И.Егоров, С.Каримов, Л.Е.Кривошенин, П.С.Панков и др., а также многочисленные кандидаты физико-математических наук внесли и продолжают вносить огромный вклад как в развитие самой математики и механики, так и в дело развития математического образования в Кыргызстане.

В настоящее время на механико-математическом факультете, являющемся основным центром и базой подготовки математиков высшей квалификации, функционируют семь кафедр, одна лаборатория и математический кабинет. Профессорско-преподавательским составом факультета проводятся фундаментальные исследования по интегрально-дифференциальнym уравнениям, математической физике,

оптимальному управлению, геометрии и топологии, механике, теории чисел и методике преподавания математики.

Любой человек, обладающий математическим талантом, горячим желанием войти в мир математической науки и связать с ней всю свою жизнь, впитавший в себя школьную математику, полюбивший ее, может смело рассчитывать на педагогический опыт профессорско-преподавательского состава, воспитавшего самых замечательных математиков республики. Здесь Вы найдете чуткое отношение и опору Вашим устремлениям, а организованные факультетом научные конференции, школы и семинары дадут возможность реализовать Ваши научные данные.

Факультет имеет широкие связи со многими университетами и научными центрами зарубежных стран, в частности - США, Франции, ФРГ, Болгарии, Японии и, естественно, стран СНГ.

МЕХАНИКО-МАТЕМАТИКА ФАКУЛЬТЕТИ

Кыргыз мамлекеттик университетинин механико-математика факультети 60-жылдан бери жашап келатат десек болот, анткени ал пединституттун базасында эле түзүлгөн. Бул мезгилидин ичинде механико-математика факультети азыр республикасының мектептеринде, техникумдарында, жогорку

окуу жайларында, Кыргыз илимдер Академиясынын институттарында, эл چарбасынын ж.б. тармактарында әмгектенип жатышкан жогорку квалификациялуу адистерди даярдан чыгарды.

Бул факультеттеги бүтүргөн академик М.И.Иманалиев, Кыргыз Республикасынын илимдер Академиясынын мүчө-корреспонденти А.И.Боташев, физика-математика илимдеринин докторлору жана профессорлору К.Алымкулов, С.Бийбосунов, А.А. Бөрүбаев, И.Жаныбеков, А.И.Егоров, С.Каримов, Л.Е. Кривошеин, П.С.Панков ж.б. ошондой эле илимдин көптөгөн кандидаттары математиканын, механиканын жана жалпы эле Кыргызстанда математикалык билимдин өнүгүшүү үчүн чоң салым кошушту жана али да кошуп жатышат.

Азыркы учурда республикабыз үчүн жогорку квалификациялуу математиктерди даярдоонун негизги

борбору жана базасы болгон математика факультетинде жети кафедра, бир лаборатория жана математикалык кабинет иштеп жатат.

Факультеттин профессордук-окутуучулук составы интегродифференциалдык теңдемелер, математикалык физиканын теңдемелери, оптимальдык башкаруу, геометрия жана топология, механика, сандар теориясы жана математиканы окутуу усулдары боюнча фундаменталдык изилдөөлөрдү жүргүзүшүүдө.

Факультет тарабынан уюштурулган идимиј конференциялар, мектептер жана семинарлар сиздин илимий жөндөмүнүздү ачууга толук мүмкүндүк түзөт, ал эми факультеттин чөт өлкөлөр менен, мисалы, АКШ, ГФР, Франция, Болгария, Япония жана албетте, КМШнын мамлекеттери менен болгон байланыштары таланттуулар үчүн бүткүл дүйнөгө чыгууга көнери жол ача алат.

ФАКУЛЬТЕТ ИНФОРМАТИКИ И ПРИКЛАДНОЙ МАТЕМАТИКИ

Этот факультет - один из самых молодых в университете. Как самостоятельное подразделение он был образован в июне 1986 года. Факультет интернациональный, здесь учатся представители самых различных национальностей.

Он осуществляет подготовку специалистов в области прикладной математики и использования ЭВМ.

Подготовку высококвалифицированных специалистов по указанным специальностям осуществляют 4 кафедры. В профессорско-преподавательском составе трудятся 3 профессора, 12 доцентов. Кроме того, по совместительству работают 3 члена-корреспондента, 1 академик, 1 доктор наук АН Республики Кыргызстан и ведущие специалисты-производственники.

На кафедрах факультета проводится научно-исследовательская работа в области прикладной, вычислительной математики, связанная с применением математических методов и программного обеспечения ЭВМ для решения народнохозяйственных и научно-технических задач. Научные исследования ведутся по двум направлениям. Одно из них - научные работы по математическому программированию в естествознании и экономике, проведение вычислительного эксперимента и разработка алгоритмов и программ для решения этих задач. Другое - научные исследования по разработке оптимизации численных методов решения

прикладных задач, создания алгоритмов для проведения вычислительного эксперимента. Результаты исследований докладываются на различных научных конференциях и публикуются в печати.

При каждой кафедре работают студенческие кружки, НСО, наиболее способные студенты принимают участие в разработке научных тем кафедр, в олимпиадах, конкурсах студенческих научных работ и делают доклады по актуальным задачам прикладной математики на студенческих научных конференциях. Большинство курсовых и дипломных работ и заданий производственной практики носит исследовательский характер.

Коллективом факультета проводится большая работа по совершенствованию и развитию учебной и учебно-методической работы. По дисциплинам факультета регулярно на русском и кыргызском языках разрабатываются и издаются учебные и учебно-методические пособия.

На факультете организованы и функционируют учебно-научные лаборатории, оснащенные персональными компьютерами типа IBM, "Искра", и дисплейные классы, а также для учебного процесса и в проведении научных исследований используется вычислительная техника, имеющаяся в АН Республики Кыргызстан, РМВЦ и ЭВМ ОКБ ИКИ.

ИНФОРМАТИКА ЖАНА КОЛДОНМО . МАТЕМАТИКА ФАКУЛЬТЕТИ

Бул факультет университеттин эн жаш факультеттеринин бири. Өз алдынча факультет катары 1986-жылдын июнунда түзүлгөн. Факультет окуу планы жана дисциплина программалары боюнча жалпы математика факультетинен айырмалануу менен колдонмо математика жана ЭЭМди пайдалануу тармагындагы кесип ээлерин даярдайт. Жогорку квалификациялуу кесип ээлерин даярдоо учун "Эсептөө математикасы", "Колдонмо математика", "Программалоо жана АСУ", "Кибернетика жана башкаруу процесси" кафедралары иштейт.

Факультетте Кыргыз Республикасынын илимдер Академиясынан 3 мүчө-корреспонденти, 1 академик, илимдин бир доктору жана өндүрүш бирикмелеринен чакырылган адистер эмгектеништ. Кафедраларда эл چарба жана илимий-техникалык маселелерге тийиштүү математикалык усулдар жана ЭЭМдин программалык жабдуулары менен чечүүгө байланыштуу колдонмо жана эсептөө математикасы боюнча илимий-изилдөө иштери жүргүзүлөт. Факультетте илимий-изилдөө ски багытта:

1. мугалимдер табигый илимдерде жана экономикада математикалык моделдөө, эсептөө эксперименттерин жүргүзүү жана ушул тармактарда маселелерди ЭЭМде чечүүгө программа жана алгоритмдерди түзүү боюнча илимий иштер;

2. колдонмо маселелерди чечүү, эсептөө усулдарын өркүндөтүү жана иштеп чыгуу, эсептөө эксперименттери учун алгоритмдерди түзүү боюнча илимий иштер жүргүзүлөт.

Кафедрадагы айрым окутуучулар республиканын эл چарбасындагы маанилүү орунду ээлеген маселелерди чечүү боюнча илимий темаларды иштеп чыгууга катышшат. Бардык кафедраларда студенттик илимий ийримдер, НСО иштеп, жөндөмдүү студенттер кафедралардагы илимий иштер боюнча ийримдерге жана студенттик илимий конференцияларда колдонмо математикадагы актуалдуу маселелер боюнча докладдар жасашат. Көпчүлүк курсук, дипломдук иштер жана өндүрүш практикалары изилдөө мүнөзүндө жүргүзүлөт. 1991-жылы факультеттин студенттери Бүткүлсоюздук олимпиадада ЭЭМде программалоо боюнча үчүнчү орунга татыктуу болушту. Факультеттин окутуучулары ар кандай илимий конференцияларда докладдар жасашат. Жыл сайын жергиликтүү жана республикадан тышкары баスマда 15 тен ашык илимий иштер жарыяланып турат.

Факультетте IBM, "Искра" тибиндеги персоналдык компьютерлер менен жабдылган окуу илимий лаборатория жана дисплейдик класс уюштурулган, Ошондой эле окуу процесси жана илимий иштерди жүргүзүү учун Кыргыз Республикасынын илимдер Академиясынан ИА, РМВУ, ОКБ, ИКИ деги эсептегич техникалар пайдаланылат.

ФИЗИКО-ТЕХНИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Подготовка специалистов в области физики - одно из основных направлений деятельности университета.

За прошедшие годы пройден огромный путь в подготовке высококвалифицированных кадров и внедрении научных исследований в области физики. В настоящее время физико-технический факультет по контингенту студентов, профессорско-преподавательскому составу, масштабам научно-исследовательской работы является одним из ведущих факультетов. Здесь трудятся 12 докторов наук, профессоров, 24 доцента и кандидата наук.

Научно-исследовательская работа ведется по самым различным направлениям: магнитная газодинамика электродуговой плазмы, построение моделей для расчета сварочных дуг, ламинарные и турбулентные потоки, общая теория относительности и гравитации, а также проблемы, лежащие на стыке теории гравитации, релятивистской астрофизики и космологии. Активно разрабатываются вопросы физики атмосферы, результаты которых дают возможность прогнозировать динамическую и радиационную обстановки у поверхности Земли и её климат. Важные результаты получены в области исследования структуры и свойств металлов, порошковых, керамических и других материалов после ударной деформации и других видов воздействия.

Успешно развивается физика взаимодействия лазерного излучения с веществом, по этой тематике была проведена международная научная конференция. Разрабатывается научная тематика по физике высокотемпературных сверхпроводников, материалов опто- и микроэлектроники. Большой вклад внесли сотрудники в методику преподавания физики.

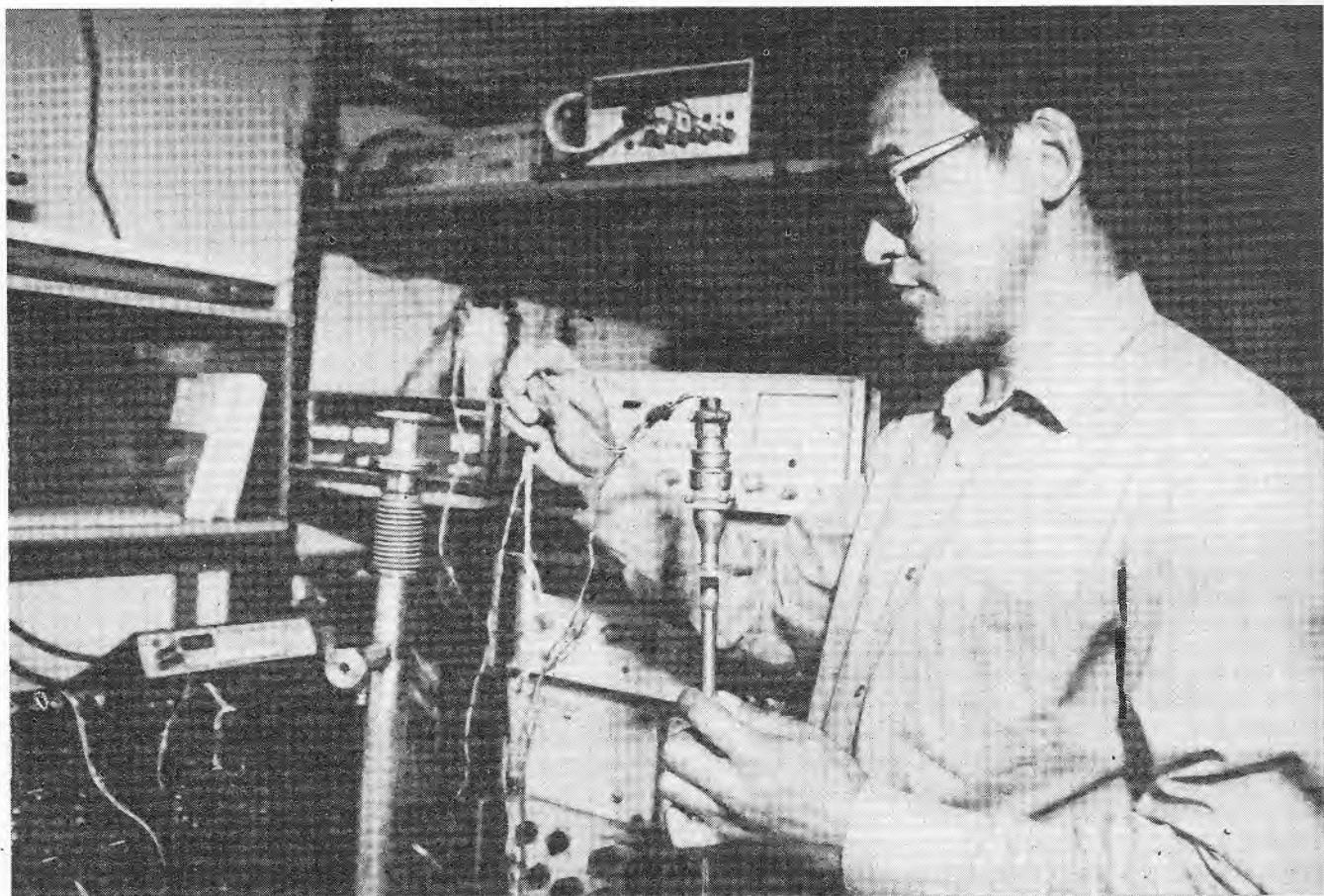
Физико-технический факультет играет большую роль в подготовке специалистов для научных учреждений, различных организаций и производств, а также педагогических кадров для вузов и общеобразовательных школ. В настоящее время ведется подготовка по следующим специальностям: физик, физик-преподаватель, микроэлектроника и полупроводниковые приборы, физика и технология материалов и компонентов электронной техники, физика и технология перспективных материалов, радиофизика и электроника.

ФИЗИКО-ТЕХНИКАЛЫК ФАКУЛЬТЕТИ

1951-жылы педагогикалык институттун базасында Кыргыз мамлекеттик университетинин түзүлүшү физика багытында адистерди даярдоону бир кыйла көңейтти.

Факультет өзүнүн басып еткөн жолунда жогорку квалификациялуу кадрларды даярдоо жана физика боюнча илимий изилдөөлөрдү өндүрушкө киргизүүдө негизги ролду ойноду. Физико-техникалык факультет профессордук-октуучулар жамааты, студенттердин контингенти, илимий-изилдөө иштеринин масштабы боюнча университеттин алдыңкы факультеттеринин бири болуп саналат. Мында илимдин 12 доктору жана профессору, 24 доцент жана илимдин кандидаттары эмгектеништет.

Илимий изилдөө иштери ар түрдүү багыттарда: электрдин жана плазманын магниттик газодинамикалык проблемалары, иреттүү жаа моделинин эсептүү

Проводится научный эксперимент

моделин түзүү, жалпы салыштырмалуулук теориясы жана гравитация, релятивистикалык астрофизика жана космология, атмосферанын физикасы боюнча изилдөөлөр өзгөчө активдүү жүргүзүлүүдө. Ал Жердин бетиндеги динамикалык жана радиациондук шарттарды алдын ала божомaldoого мүмкүндүк берет. Металлдардын, күкүмдүк металлдардын, керамикалардын жана ушул сыйктуу материалдардын түзүлүштөрүн жана касиеттерин изилдөөдө маанилүү жыйынтыктар алынды.

Лазердик ңурлардын заттар менен болгон өз ара аракеттенүүсүн изилдөө боюнча да Эл аралык конференция еткөрүлдү.

Азыркы кезде физиканын жогорку температурасын ете откөргүчтүүлүк, опто жана микроэлектронника бағыты боюнча да изилдөөлөр жүргүзүлүүдө. Факультетте илимий методикалык изилдөөлөр да чон маанигэ ээ.

Физико-техникалык факультети ар түрдүү илимий мекемелер, уюмдар, жогорку окуу жайларынын жана мектептердин талабы боюнча адистерди даярдайт. Азыркы кезде факультеттин жамааты радиофизика жана электроника, физика жана перспективдүү материалдардын технологиясы, физика жана электрондук техниканын компоненттешинин технологиясы, физика жана физик-окутуучуларды даярдоо багытында үзүрдүү эмгектенишүүдө.

ФАКУЛЬТЕТ ХИМИИ И ТЕХНОЛОГИИ

В составе факультета 5 кафедр, которые готовят учителей химии для средних школ, лицеев, гимназий, колледжей, а также химиков широкого профиля для промышленности, сельского хозяйства, научных учреждений и экологических центров.

Научно-педагогическую деятельность на факультете осуществляют высококвалифицированный преподавательский состав: профессора - Жоробекова Ш. Ж., Рысмендеев К. Р., Адылов С. А., доценты - Шерова М.А., Ткачева А. П., Молдobaев С. М., Мальцева Г. М., Догдуров Ш. М., Карабаев С. О. и др.

Кроме этого для чтения лекций по отдельным дисциплинам приглашаются ведущие ученые из Академии наук Республики Кыргызстан: академики Сулайманкулов К. С., Асанов У. А., член-корр. Иманакунов Б.В., Усубакунов М. У.

Учеными факультета при активном сотрудничестве с аспирантами и студентами ведется научный поиск в области физико-химических основ функционирования ионов металлов в биологических и экологических системах, изучение микрэлементного состава почв Кыргызстана, синтеза биологически активных веществ для нужд медицины и сельского хозяйства, разработки научных основ получения композиционных материалов для порошковой металлургии. Проведенные исследования позволили сформировать на факультете новое научное направление "Биокординационная химия гуминовых кислот с ионами металлов и разнолигандных комплексов на их основе", а также разрабатывать способы анализа сопряженного транспорта через области неоднородности растворов; установить кинетические и равновесные параметры антиотензин - превращающего фермента в реакциях с различными субстратами; отработать методики химического атомно-адсорбционного, полярографического опреде-

ления состава стандартных образцов; синтезировать более 40 новых биологически активных препаратов, обладающих антимикробной, антигрибковой активностью, стимуляторов роста и развития растений, разработать основы переработки твердосплавных отходов, содержащих молибден, вольфрам, титан и т. д. Сотрудники факультета являются авторами ряда учебников, учебно-методических пособий.

Выпускники факультета химии и технологии находят применение своим знаниям в самых различных областях практической деятельности.

ХИМИЯ ЖАНА ТЕХНОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТИ

Факультеттеги беш кафедра орто мектептер, лицейлер, гимназиялар, колледждер учүн мугалимдерди жана өнер жайы, айыл чарбасы, илимий мекемелер, экологиялык борборлор учүн кецири профилдеги химиктерди даярдайт. Илимий-педагогикалык иштерди жогорку квалификациядагы профессорлор - Ш. Ж. Жоробекова, К. Р. Рысмендеев, С. А. Адылов, доценттер - А. Б. Бугубаев, С. М. Молдбаев, Э. К. Кыдырмышев, С. И. Исмаилов, С. Ф. Карабаев, А. С. Сатыбалдиев, Б. У. Утүров, Б. К. Джашакуева, Ж. М. Медетбекова, С. Б. Бообекова, С. Ж. Жумалиев, З. С. Муксумова, Г. М. Мальцева, А. Б. Бекмуратов, К. А. Адамкулов, Р. К. Сарымзакова, Т. Б. Байдинов ж. б. аткарышат. Булардын көпчүлүгү алдынкы илимий борбордун - Москвандың, Санкт-Петербургдун, Новосибирскиниң, Киевдин бүтүрүүчүлөрү же аларда өздөрүнүн ишмердигин еркүндөтүшкөн.

Айрым бир сабактар бөюнча лекция окууга Республиканын илимдер Академиясынын академиктери К. С. Сулайманкулов, У. А. Асанов, мүчө-корреспонденттери А. С. Сатыбалдиев, Б. У. Утүров, Б. К. Джашакуева, Ж. М. Медетбекова, С. Б. Бообекова, С. Ж. Жумалиев, З. С. Муксумова, Г. М. Мальцева, А. Б. Бекмуратов, К. А. Адамкулов, Р. К. Сарымзакова, Т. Б. Байдинов ж. б. аткарышат. Булардын көпчүлүгү алдынкы илимий борбордун - Москвандың, Санкт-Петербургдун, Новосибирскиниң, Киевдин бүтүрүүчүлөрү же аларда өздөрүнүн ишмердигин еркүндөтүшкөн.

Студенты факультета химии и технологии в лаборатории неорганической химии.

понденттери Б. И. Иманакунов, М. У. Усубакунов ж. б. көрүнүктүү окумуштуулар чакырылып турат. Факультеттин окумуштуулары аспиранттар жана студенттер менен бирдикте металл-йондорунун биологиялык жана экологиялык системалардагы аракеттеринин физико-химиялык негиздери, Кыргызстандын топурактарынын микро-элементтик составын изилдөө, айыл чарбасынын жана медицинанын муктаждыгы үчүн биологиялык жактан активдүү заттарды синтездөө, күкүм metallurgиясы үчүн композициялык материалдарды алуунун илимий негизин иштеп чыгуу боюнча илимий иштерди жүргүзүп жатат.

Жүргүзүлгөн илимий изилдөөлөрдүн негизинде "Металл йондорунун гумин кислоталары менен жана анын негизинде түрдүү лигандык комплекстердин биокоординациялык химиясы" деген жаңы илимий бағыт түзүлүп, эритмелердин бир тексиз аймагы аркылуу биргелешкен (транспорттуу) жолду анализдөө ыкмалары, ар түрдүү субстрат менен болгон реакциялардагы айлануучу ферменттин ангиотензиндеринин кинетикалык жана төң салмактык параметрлери жөнүндө, түстүү металлдардын куймаларынын стандарттык үлгүлөрүнүн составын аныктоонун химиясын, атомдук-абсорбциялык, полярографиялык ыкмалары иштелип чыкты. Өсүмдүктөрдүн есүшүн жана өнүгүшүн стимулдаштыруу, микробдурго, микроорганизмдерге карши тасасири бар биологиялык жаңы заттардын 40 тан ашык түрү синтезделди, молибден жана вольфрам кармап жүрүүчү катуу куймалардын калдыктарын кайра иштестүүнүн негиздери иштелип чыкты.

Факультеттин окутуучулары бир нече окуу-методикалык жана окуу куралдардын авторлору болуп саналат.

Химия жана технология факультетинин бүтүрүүчүлөрү өздөрүнүн алган билимдерин ар түрдүү практикалык иш-аракеттерде пайдаланышат.

БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Биологический факультет - один из старейших факультетов университета. В настоящее время в составе факультета имеются 5 кафедр, где работает высококвалифицированный профессорско-преподавательский состав. Из них - 6 докторов наук, профессоров, в том числе один член-корреспондент АН Республики Кыргызстан, один заслуженный деятель науки, 12 доцентов.

Биологические исследования природы Кыргызстана были начаты в 30-х годах в стенах Кыргызского государственного педагогического института. Проведены фундаментальные исследования флоры и фауны республики, выведены перспективные сорта плодовых деревьев, акклиматизированы новые виды рыб, разработаны основы повышения урожайности сельскохозяйственных культур. Здесь подготовлены многочисленные кадры (учителя школ, специалисты сельского хозяйства).

Научная направленность биологического факультета связана с дальнейшим изучением флоры Кыргызстана, ее изменениями под антропогенными воздействиями, проблемами повышения продуктивности горных растений, физиолого-биохимическими основами повышения биопродуктивности сельскохозяйственных растений и др. Изучение фауны животного мира республики проводится через призму экологических особенностей Кыргызстана и изучение эктопаразитов животных. А также ориентировано на изучение физиологических функций человека и животных в условиях горной местности. Эти исследования ведутся на стыке таких дисциплин, как зоология, генетика, экология и охрана природы.

С научными направлениями кафедр тесно связаны темы дипломных и курсовых работ студентов. На факультете читаются лекции по фундаментальным биологическим наукам и спецкурсам, издаются учебники, учебные пособия и методические разработки.

С 1992 года на факультете открыты новые специальности. Специалисты в области физиологии и биохимии могут работать в научно-исследовательских лабораториях, занимающихся фундаментальными вопросами биологии, медицины, животноводства, микробиологической промышленности.

Специалисты широкого профиля по защите растений, владеющие теоретическими и прикладными знаниями борьбы с болезнями и вредителями сельскохозяйственных растений, приемами внедрения новых видов и форм минеральных удобрений и биогумуса, позволяют снизить потери при возделывании и хранении урожая, сельскохозяйственных культур.

Студентам, получившим специальность "геоботаник", предстоит изучать состояние естественной растительности, масштабы антропогенного изменения, продуктивность пастбищ и сенокосов, разрабатывать мероприятия по рациональному использованию и улучшению их.

Решению продовольственных проблем Республики Кыргызстан будет способствовать подготовка специалистов-рыбоводов и ихтиологов. Подготовка экологов-генетиков даст возможность изучить изменение наследственного аппарата под воздействием экологических факторов, прогнозировать различные процессы в экосистемах нашей республики. Те фундаментальные знания, которые получат выпускники, позволят успешно проводить селекционно-генетические и биотехнологические работы.

Проф. В. А. Печенов на занятиях со студентами биологического факультета.

БИОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТИ

Биология факультети университеттин эң алгачкы факультеттеринин бири. Ушул учурда факультетте 5 кафедра бар. Анда жогорку квалификациялуу профессорлор жана окутуучулар иштейт. Атап айтканда, илимдин 6 доктору жана профессор, анын ичинен Кыргыз илимдер Академиясынын бир мүчөкорреспонденти, илимдин эмгек сицирген бир ишмери, 12 доцент жана илимдин кандидаттари эмгектенишет.

Кыргызстандын табиятын биологиялык жактан изилдөө 30-жылдарда Кыргыз мамлекеттик педагогикалык окуу жайында эле башталган. Алсак, Республиканын флорасы жана фаунасы боюнча фундаменталдык изилдөөлөр жүргүзүлүп, мөмө-жемиш бактарынын жаңы сорттору чыгарылып, балыктын түрлөрү акклиматташтырылган, айыл чарба өсүмдүктөрүнүн түшүмүн жогорулатуунун негиздери иштелип чыккан. Факультет көптөгөн мектеп мугалимдерин, айыл чарба адистерин даярдаган.

Кыргызстандын өсүмдүктөрүнүн флорасын мындан ары үйрөнүү, алардын антропогендик таасири астында өзгөрүшүнүн, физиолого-биохимиялык негизде айыл чарба өсүмдүктөрүнүн биопродуктуулугун жогорулатуу ықмалары ж. б. багыттар биология факультетинин илимий темалары болуп саналат. Жаныбарлар дүйнөсүнүн фаунасын үйрөнүүдө республиканын экологиялык призмасынын өзгөчөлүктөрүнө байланыштуу алардын эктопаразиттерин үйрөнүү маанилүү орунда турат. Айдан башка тоолуу шартка ыңгайлышкан адамдын жана жаныбарлардын физиологиялык функцияларын изилдешет. Бул изилдөөлөр зоология, генетика, экология жана жаратылышты коргоо багытында да жүргүзүлөт.

Кафедраларда жогорудагыдай илимий багыттар студенттердин дипломдук жана курсук иштердин темалары менен тыгыс байланышта болот. Факультетте фундаменталдык биология илими жана атайын курстар боюнча да лекциялар окулат, окуу куралдары жана методикалык көрсөтмөлөр чыгарылат.

1992-жылы факультетте жаңы адистиктер ачылды. Физиология жана биохимия адистиги боюнча иштегендөр илим-изилдөө лабораториясында биологиянын фундаменталдык суроолорун чечүүдө, медицинада, айыл чарбасында жана микробиологиялык өнөр жайында эмгектене алышат.

Өсүмдүктөрдү коргоо боюнча кенири профилдеги адистер айыл чарба өсүмдүктөрүнүн ооруларына жана зыянкечтерине каршы күрөшүүдө фундаменталдык жана прикладдык билимдерди, минералдык жер семирткичтер менен биогумустун жаңы түрлөрүн ишке киргизүү ықмаларын үйрөнөт.

"Геоботаник" адистигине ээ болуучу студенттер табигый өсүмдүктөрдүн шарттарын, алардын абалын, антропогендик өзгөчөлүктөрдү, чабынды жана жайыттардын продуктуулугун изилдешин, табигый өсүмдүктөрдү сарамжалдуу пайдалануу жана жакшыртуунун жолдорун иштеп чыгышат.

Кыргыз Республикасынын тамак-аш проблемасын чечүүгө "балыкты өстүрүүчү ихтиолог адистиктерин" даярдап чыгарууга көмөкчү болот. Ал эми "эколог-генетиктерди" даярдап чыгаруу экологиялык факторлордун таасири астында тукум куучулук аппаратын, өзгөрүшүн республикадагы экосистемаларда жүргөн ар түрдүү процесстерди прогноздоого мүмкүнчүлүк берет. Ошол бүтүрүүчүлөргө берген фундаменталдык билимдер селекциялык-генетикалык, биотехнологиялык иштердин ийгиликтүү жүрүшүнө түрткү болот.

ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФИИ И ЭКОЛОГИИ

Факультет был образован в 1939 году. В настоящее время в составе факультета географии и экологии имеются 4 кафедры. На факультете сложился высококвалифицированный профессорско-преподавательский состав из 33 преподавателей, среди них - 1 доктор наук, 3 профессора, 21 доцент и кандидат наук.

Ученые факультета проводят разнообразные научные исследования, связанные с изучением горных ландшафтов республики и их геоэкологических условий, комплексным картографированием территории Республики Кыргызстан, проблемами территориальной организации производительных сил и комплексного развития сельской местности Чуйской, Иссык-Кульской и Таласской областей, вопросами экологического воспитания учащихся общеобразовательных школ. Результаты научных исследований ученых факультета обобщены в многочисленных монографиях, брошюрах, статьях.

Учебно-методическая деятельность осуществляется на русском и кыргызском языках. Особое внимание на факультете уделяется разработке учебных и методических пособий на кыргызском языке.

Факультет географии и экологии осуществляет подготовку квалифицированных кадров по двум специальностям: "География" и "Охрана окружающей среды и рациональное природопользование". Начиная с 1992-93 учебного года, на факультете будут готовиться специалисты по туризму, потребность в которых в Республике Кыргызстан, обладающей уникальными природными ландшафтами, чрезвычайно велика.

Студенты в период обучения на факультете приобретают глубокие знания по физической и экономической географии, экологии, овладевают навыками картирования местности, получают необходимую подготовку для самостоятельной практической деятельности. Особенностью учебного процесса на факультете являются летние учебно-полевые и производственные практики, которые способствуют закреплению теоретических знаний студентов. Практики проходят в живописных уголках республики и за ее пределами.

Кафедры факультета широко привлекают студентов к научно-исследовательской работе в научных студенческих географических кружках. Ежегодно на факультете проводятся научные студенческие конференции, конкурсы научных работ студентов, лучшие из которых публикуются в печати.

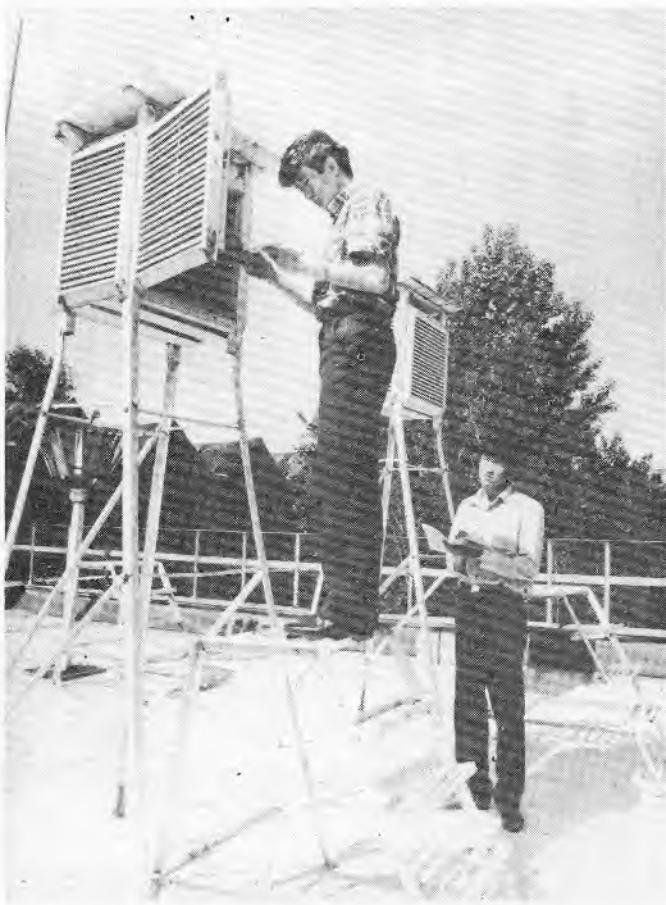
Выпускники факультета географии и экологии работают в научно-исследовательских учреждениях, проектных, статистических и других организациях, вузах, средних специальных учебных заведениях и школах Республики Кыргызстан.

ГЕОГРАФИЯ ЖАНА ЭКОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТИ

Факультет 1939-жылы Кыргыз мамлекеттик педагогикалық институтунун алдында түзүлгөн.

Азыркы мезгилде факультетте физикалык географиялык жана геоэкология, геоморфология жана картография, экономикалык жана социалдык география, чет өлкөлөрдүн экономикалык географиясы кафедралары иштейт. Факультетте жогорку квалификациялуу профессордуук окутуучулар составы калыптанды. Эгер 1951-жылы илимдин еки кандидаты болсо, 1991-1992-жылдарында факультеттин 33 окутуучусу, анын ичинде илимдин бир доктору, 3 профессор, 21 доцент жана илимдин кандидаттары эмгектенишет.

Факультеттин окумуштуулары ар түрдүү илимий изилдөө иштерин жүргүзүшөт. Физикалык география жана геоэкология кафедрасында азыркы мезгилде республиканын тоолуу ландшафттарын жана алардын геоэкологиялык шарттарын изилдөөгө байланыштуу иштер жүргүзүлүп жатат. Геоморфология жана картография кафедрасында тоолуу аймактардын коруктарын комплекстүү картага түшүрүү жана Кыргыз Республикасынын территориясынын тематикалык картага тартуу иштелүүдө. Экономикалык жана социалдык география кафедрасы Кыргызстандын Чүй, Ысык-Көл, Талас областтарынын өндүргүч күчтөрүнүн аймактык уюштурулушу жана айыл жерлеринин комплекстүү өнүгүшүнүн проблемаларынын, ал эми чөт өлкөлөрдүн экономикалык географиясы кафедрасы республиканын айрым региондорунун өндүргүч күчтөрүнүн территориялык уюштурулушун изилдешип жана жалпы орто мектептин окуучуларына экологиялык тарбиялоо маселелеринин үстүндө эмгектенип жатышат. Фа-

Учебно-полевая практика

культтеттин окумуштууларынын илимий изилдөөлөрүнүн натыйжасында көп сандаган монографияларда, брошюраларда, макалаларда, методикалык көрсөтмөлөрдө чагылдырылууда.

Кафедралардын окуу-методикалык иш-аракети окуу пландары менен программаларды жаңыртуунун, окулуп жаткан сабактар окуу китечтери, көрсөтмө окуу куралдары, методикалык көрсөтмөлөр жана окутуунун техникалык каражаттары менен камсыз кылууга, окуу-талаа жана өндүрүштүк практикалардын эффективдүүлүгүн жогорулатууга багытталган. Факультетте окуу китечтерин жана методикалык куралдарды кыргыз тилинде иштеп чыгууга өзгөчө көнүл бурулган.

География жана экология факультети жогорку квалификациялуу кадрларды даярдоодо эки адистик боюнча жүргүзүлөт - 0118 - "География" жана 2518 - "Айланы-чөйрөнү коргөө жана жаратылыш ресурстарын сарамжалдуу пайдалануу". 1992-1993-окуу жылдан баштап туризм боюнча адистерди даярдоо баштап, мындай кооз жаратылыш ландшафттары бар Кыргыз Республикасы ушундай адистерге муктаж.

Факультетте окуу мезгилинде студенттер физикалык жана экономикалык география, экология жана жерди картага түшүрүү, өз алдынча практикалык иш жүргүзүүдө терен билимдерге ээ болушат.

Факультеттеги окуу процессинин өзгөчөлүгү жайки талаа практикасы жана өндүрүштүк практика болуп эсептөлөт. Мында студенттер теориялык билимдерин практика жүзүндө бекемдешет. Практикага өзүбүздүн республикабыздын кооз жерлеринде жана башка аймактарда да өткөрүлөт.

Ар бир кафедрада географиялык илимий ийримдер иштейт. Ошондой эле факультетте студенттик илимий конференциялар, илимий иштердин конкурстары жүргүзүлүп, алардын эң жакшылары жарыкка чыгарылат.

География жана экология факультетинин бүтүрүүчүлөрү илим-изилдөө мекемелеринде, долбоорлоо, статистикалык жана башка уюмдарда жогорку жана атайын орто окуу жайларында, мектептерде эмгектенишет.

В музее археологии

ИСТОРИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Исторический факультет - один из старейших и ведущих факультетов университета, заложивший основы школы историков Кыргызстана. Он существует 60 лет и выпускники успешно трудятся во всех сферах народного хозяйства республики, многие стали крупными учеными, докторами наук, академиками. Их активная творческая деятельность стала фундаментом кыргызской историографии, дала толчок развитию краеведения, этнографии, археологии. Все эти годы он был и продолжает оставаться одним из главных центров исторической науки Кыргызстана.

Факультет готовит специалистов по специальности "История". На факультете сейчас работает 7 кафедр, на которых занято 3 профессора, более 50 кандидатов исторических наук. Учеными факультета разрабатываются проблемы этногенеза кыргызов, истории цивилизаций Центральной Азии, социально-экономического и политического развития Кыргызстана с древнейших времен до наших дней, а также истории и культуры населяющих его народов. Будущие историки серьезно занимаются наукой: они участвуют в межрегиональных, университетских, межвузовских республиканских научных студенческих конференциях, олимпиадах. Многие студенческие научные работы перерастают в кандидатские и докторские диссертации.

Важное место в научной работе факультета занимают археолого-этнографические экспедиции по изучению археологических памятников Тянь-Шаня, быта современного сельского населения.

Студент-историк - не только будущий учитель, но и будущий исследователь, музейный работник, активный пропагандист знаний о родном крае, поэтому на факультете проводятся археологическая, музейная, архивная, педагогическая практики. В целях усиления профессиональной подготовки студентов на кафедрах читается множество специальных курсов, проводятся семинары, работают научные кружки.

Профessorско-преподавательский коллектив берет на себя задачу обеспечения студента современными методами и средствами обучения его новыми информационными технологиями, в частности на базе компьютеризации, которая будет внедряться в ближайшие годы.

Студент-историк в процессе учебы изучает кыргызскую и арабскую письменность, осваивает латинскую графику. При желании он получает профессию переводчика по одному из иностранных языков.

Студент-историк окажется на стержне широких международных контактов с зарубежными университетами и научными центрами США, Германии, Турции, Китая, Японии и других стран. Лучшие из них, проявившие способность к науке и языкам, получат возможность учебы и стажировки в зарубежных университетах указанных стран. Абитуриент,

Проф. А. А. Асанова в компьютерном классе

ставший студентом нашего факультета к моменту его окончания, превратится в специалиста-историка с широким кругозором, с навыками международника и политолога, одинаково хорошо разбирающегося не только в вопросах истории, но и экономики, политики, рыночных отношений и бизнеса, культуры и религии.

Специалист-историк - важнейшая составная часть интеллектуального роста и развития кыргызского народа, его движения по пути мировой цивилизации.

ТАРЫХ ФАКУЛЬТЕТИ

Тарых факультети - Кыргызстандын тарыхчылар мектебинин негизин түзгөн университеттин эң алгачкы жана негизги факультеттеринин бири. Ал 60 жылдан бери иштейт, анын бүтүрүүчүлөрү Республикасынын эл чарбасынын бардык тармактарында эмгектеништ, алардын бир катары көрүнүктүү окумуштуулар, илимдин докторлору, академик деген наамдарга жетишишти. Алардын активдүү чыгармачылык ишмердүүлүктөрү Кыргызстанда тарых илиминин пайдубалынын түптөлүшүне зор өөрлөгө түзүп, край таануу, этнография, археология тармактарынын өнүгүшүне түрткү болду. Мына ушул жылдар бою ал Кыргызстандагы тарых илиминин негизги борборлорунун бири болгон жана боло бермекчи.

Факультет тарых боюнча адистерди даярдайт. Бүгүнкү күндө факультетте 7 кафедра иштейт, анда 3 профессор, 50ден ашык илимдин кандидаттары эмгектенет. Факультеттин илимпоздору тарабынан кыргыз элинин теги (этногенези) - Борбордук Азиянын цивилизациясынын тарыхы, Кыргызстандын байыркы доордон азыркы мезгилге чейинки социалдык-экономикалык жана саясий өнүгүшүү, ошондой эле Кыргызстанды жердеген элдердин тарыхы менен маданияты сыйктуу проблемалар изилденүүде.

Тарыхчы студент АКШ, Германия, Турция, Кытай, Япония ж.б. өлкөлөрдүн университеттеринин жана илимий борборлорунун эл аралык байланыш чордонуна тартылат. Алардын эң мыктылары, илимге жана чет тилдерге жөндөмдүүлүктөрүн көргөзгөндөр жогоруда аталган университеттерде окуп, билимин өркүндөтүүгө мүмкүнчүлүк алышат.

Биздин факультеттин студенти болгонabituriент аны аяктоо мезгилиnde жогорку квалификациялуу тарыхчы адис катары эл аралык саясатчыл, политологиянын ыкмаларына ээ, ошондой эле тарыхтык ар суроолорунан жакшы түшүнүк алган, саясат, рыноктук мамылелер, бизнес, маданият жана дин маселелерин да жакшы билип калат.

Тарыхчы адис бул кыргыз элинин дүйнөлүк цивилизацияга бет алган жолунда анын интеллектуалдык өсүшүнүн негизги белүктөрүнүн бири.

ФАКУЛЬТЕТ ЭКОНОМИКИ И МЕНЕДЖМЕНТА

Факультет экономики и менеджмента - это динамично развивающаяся структура подготовки кадров высшей квалификации. В настоящее время на факультете происходят глубокие качественные изменения, связанные с переходом экономики республики на рыночные отношения и изменением требований, предъявляемых к экономическим кадрам.

Подготовка специалистов-экономистов в республике берет начало с середины 50-х годов.

На сегодняшний день на факультете функционирует семь кафедр, охватывающих основные направления развития экономической науки. Факультет располагает сильным профессорско-преподавательским составом. В их числе доктор экономических наук, профессор А.А. Асанова, заслуженный экономист, профессор С.У. Исламов, отличник народного образования, профессор А.И. Иманбеков, а также опытные кандидаты экономических наук, доценты.

Существующая система экономического образования в республике претерпевает стадию реформирования. Центром преобразований призван стать факультет экономики и менеджмента Кыргызского университета как флагман экономического образования в республике.

Учитывая острую потребность в специалистах по внешнеэкономической деятельности, международным

экономическим отношениям, факультет организует подготовку кадров данного профиля, способных формировать внешнеэкономическую политику государства, определять специализацию экономики Кыргызстана в мировой экономической системе, организовывать регулирование внешнеэкономической деятельности, создавать условия и оказывать помощь в осуществлении внешнеэкономических связей, совместного предпринимательства предприятиям и организациям Кыргызстана.

Экономическая реформа, переход к системе рыночных отношений коренным образом изменили качественные характеристики специалистов экономического профиля. В соответствии с потребностями рыночной экономики наш факультет будет готовить специалистов с широким базовым экономическим образованием и специализацией их по направлениям: маркетинг, экономика и управление материальным производством (менеджмент), экономика предприятий и предпринимательская деятельность, финансы и банковское дело, экономика труда, международные экономические отношения.

В компетенцию этих кадров будут входить проведение исследования рынков, организация рекламы, общественного мнения, товародвижения, сбыта и материально-технического снабжения, а также управление коммерческими хозяйственными организациями.

Научная деятельность преподавателей факультета направлена на пересмотр содержания всех эконо-

мических дисциплин в соответствии с рыночными отношениями, наполнение их новым содержанием. Новый импульс для развития получит подготовка специалистов для руководства и анализа финансово-хозяйственной деятельности, банковского, страхового дела, по операциям с ценными бумагами.

По всем этим направлениям может пробовать свои силы каждый студент, поступивший на наш факультет и избравший себе ту или иную специализацию. Коллектив факультета экономики и менеджмента, организуя свою деятельность в соответствии с объективными потребностями, приложит максимум усилий для успешной реализации программы подготовки высококвалифицированных кадров.

ЭКОНОМИКА ЖАНА МЕНЕДЖМЕНТ ФАКУЛЬТЕТИ

Экономика жана менеджмент факультети университеттин жогорку квалификациялуу адистерин даярдоонун динамикалуу өнүгүп жаткан структурасы. Азыркы убакта республиканын экономикасы рынокко өтүшүнө жаш экономика адистерине болгон таланттардын өзгөрүшүнө байланыштуу факультетте көп өзгөрүүлөр болуп жатат.

Биздин республикада экономика адистерин даярдоо 50-жылдарда Кыргыз мамлекеттик университетинин география факультетинде башталган. 1962-жылы бул

адистик Бүткүл союздук финансы жана экономика институтунун филиалы менен бириккен жана экономика факультети түзүлгөн.

Бүгүнкү күндө факультетте 7 кафедра иштейт. Алар эмгектин экономикасы жана социологиясы, өнөр жайынын экономикасы, социалдык экономикалык өнүгүүнү башкарну жана прогноздоо, финансы жана банк иштери, материалдык ресурстар менен дүң сооданы башкарну, өнөр жай өндүрүшүнүн технологиясы жана уюштуруу, жаратылышты пайдалануунун экономикасы жана өндүрүш күчтөрүн жайгаштыруу кафедралары.

Факультеттин жамаатын тажрыйбалуу профессор-окутуучулар түзөт. Алардын ичинде экономика илимдеринин доктору, профессор А.А. Асанова, эмгеги синген экономист, профессор С. У. Исламов, эл агартуунун отличники А. И. Иманбеков, ошондой эле тажрыйбалуу доценттер жана илимдин кандидаттары эмгектенишет.

Республиканын экономикалык билимдер системасы терен өзгөрүүлөргө дуушар болууда. Экономикалык билимдердин флагманы катары Кыргыз мамлекеттик университетинин экономика жана менеджмент факультети бул өзгөрүүлөрдүн борборуна айланышы керек.

Эл аралык экономикалык мамилелер жана тышкы экономикалык иштер боюнча адистердин етө муктаждыгына байланыштуу факультетте ушул профилдеги адистерди даярдоо каралууда. Алар Кыргыз мам-

лекетинин тышкы экономикалық саясатын жүргүзүүгө Кыргыз Республикасынын дүйнөлүк экономика системасынан ордун табууга жардамдашып, тышкы экономикалық иш-аракеттерди уюштурушат.

Экономика реформасы рыноктук мамилелер системасына өтүү экономист адистигин даярдоону түп тамырынан өзгөртүүнү талап кылат. Экономика жана менеджмент факультети ушуга байланыштуу кенири экономикалық билим болгон жана адистештирилген экономисттерди - маркетинг, өндүрүштүн экономикасы жана башкаруу (менеджмент), ишканалардын экономикасы жана иш жүргүзүү, финансы жана банк иштери, эмгектин экономикасы, эл аралык экономикалық мамиле боюнча даярдайт.

Маркетинг адистигинин боюнча товар жүгүртүү сферасы учун рынокторду изилдөө, рекламаларды уюштуруу, коомдук ой-пикирлер, товардын кыймылы, материалдык-техникалык жабдуу жана сатуу боюнча

иштерди жүргүзө алышат. Маркетинг менен катар өндүрүштүн экономикасы жана башкаруу адистиги да жогорку мааниге ээ. Алар коммерциялык чарба уюмдарын башкаруу үчүн даярдалат.

Бул жаны эки адистикти даярдоо факультеттин жамаатын жаңы программаларды, курстарды даярдоону жана окутуунун жаңы ықмаларын өздөштүрүүнү талап кылат. Бул өзгерүүлөр ишканалар экономикасы жана иш жүргүзүү адистигине да толугу менен тиешелүү. Рыноктук экономикага өтүүгө байланыштуу бардык экономикалық илим тармагынын мазмунун кайра карап чыгуусу зарыл. Азыркы экономикада негизги позицияны ээлеген финансы жана банк иштери адистигинин өзгөчө өнүгүүсү зарыл. Бул адистикти бүтүрүүчүлөр фирмаларды башкарышат, алардын финанссылык-чарбалык иштерин талдашат, банктарды, камсыздандыруу компанияларында иштешет жана баалуу кагаздар менен иш жүргүзүшөт.

УЧЕТНО-КОММЕРЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Развитие экономики республики потребовало подготовки специалистов по новым отраслям знаний, в том числе и по бухгалтерскому учету. С целью удовлетворения этой потребности и более полного использования научного потенциала в 1975 году был создан торгово-экономический факультет, который в 1978 г. переименован в учетно-экономический.

На 5 кафедрах факультета работает 67 преподавателей, из них - 3 профессора, 33 кандидата экономических наук, 4 кандидата технических наук. На нем трудятся известны не только в республике, но и за ее пределами профессора Ш.М.Мусакожеев, Н.С.Семиков, К.М. Назарматова.

Кафедры факультета имеют соответствующую учебную и научную базу, 4 учебных и одну научно-исследовательскую лаборатории, 3 дисплейных класса, оснащенных персональными компьютерами "Искра-1032".

В распоряжение студентов факультета предоставлены научная библиотека, библиотека экономической литературы и читальные залы. На факультете осуществляется подготовка экономистов по бухгалтерскому учету в промышленности, строительстве, сельском хозяйстве и других отраслях народного хозяйства, а также высококвалифицированных кадров для торговли. Развитие рыночных отношений предъявляет новые требования к специалистам этого профиля. В настоящее время подготовка ведется по двум направлениям: бакалавров бухгалтерии и маркетологов, экономистов и экспертов по торговле.

Созданные на факультете учебный, научный и методический потенциалы позволяют перейти к новым организационным формам обучения. Широко развивается целевая подготовка кадров по специальностям: "Бухгалтерский учет в банковских учреждениях, потребительских обществах, строительных организациях", "Товароведение и коммерческая деятельность", "Маркетинг и менеджмент гостинично-туристического сервиса", "Менеджмент в сфере товарного обращения", "Внешняя торгово-коммерческая деятельность". Выпускники факультета успешно работают во многих сферах народного хозяйства не только в нашей республике, но и за ее пределами.

ЭСЕП-КОММЕРЦИЯЛЫК ФАКУЛЬТЕТИ

Республиканын экономикасынын өнүгүшү бухгалтердик эсеп, товар таануу жана башка адистерди даярдоону күн тартибине койду. Ушундан улам Кыргыз Өкмөтү Бүткүлсоюздук сырттан окуу финансыйлык-экономикалык институттун бухгалтерлерди даярдап жаткан Бишкектеги филиалын КМУнун экономика-юридика факультетине берүү жөнүндө атайын токтом кабыл алган. 1965-жылы биринчи жолу күндүзүгү бөлүмгө "Өнөр жайындағы бухгалтердик эсеп" деген адистик боюнча студенттер кабыл алынган.

Республикада соода-сатыктын өнүгүшү жогорку билимдүү соода экономисттерин, товар таануучуларды даярдоо талабына байланыштуу 1972-жылы "экономикалык факультет мамлекеттик соода учүн "Соода экономикасы", "Товар таануу жана азық-түлүк товарларын сатууну уюштуруу", "Товар таануу жана

Нооруз-92

өнөр жай товарларын сатууну уюштуруу" адистиги боюнча жогорку билимдүү кадрларды чыгара баштыйт. Окуу процессин уюштурууну жогорулатуу жана кафедралардын илимий, тарбиялык потенциалын толук пайдалануу максатында 1975-жылы эсеп-экономика факультети түзүлгөн. Факультеттин биринчи декандыгына экономика илимдеринин кандидаты, профессор К.М. Назарматова шайлланган. Факультет түзүлөөрү менен "Бухгалтердик эсеп" кафедрасы "Өнөр жайдагы бухгалтердик эсеп" жана "Эл чарбасынын тармактарындагы бухгалтердик эсеп" деген кафедралар бөлүнгөн. 1972-жылдан тартып "Соода экономикасы жана товар таануу" кафедрасы адистерди даярдай бастады.

Факультетте экономика илимдеринин 33, техникик илимдердин 4 кандидаты бар. Азыркы мезгилде 3 профессор жана 26 доцент эмгектеништ. Факультеттеги кафедралар тиешслүү окуу жана илимий базалар менен жабдылган. "Эл чарба тармактарындагы бухгалтердик эсеп" кафедрасында персоналдык компьютерлери менен жабдылган 3 дисплей классы иштейт. Ошондой эле окуу залдары, атайын китеңеканасы жана жатаканасы бар.

Базар мамилелеринин ыкчам өнүгүшүү кадрларды даярдоону өзгөртүү талап қылууда. Факультеттеги илимий жана методикалык потенциал окуунун формаларын өзгөртүүгө мүмкүндүк берет. Мына ушул талаптарга ылайык 1992-жылдан баштап товар жүгүртүү чөйрөсүндөгү маркетинг, сырткы соода-коммерциялык ишмердик, мейманканы, туризм боюнча маркетинг жана менеджмент, товар жүгүртүү чөйрөсүндөгү менеджмент, курулуш мекемелеринде, банк системаларындагы бухгалтердик эсеп жаңы адистиктерин тандап алуу мүмкүнчүлүгү бар. Факультеттин бүтүрүүчүлөрү эл чарбасынын бардык тармактарында ийгиликтүү эмгектенишүүдө.

ФАКУЛЬТЕТ СОЦИАЛЬНО-ПОЛИТИЧЕСКИХ НАУК

Факультет социально-политических наук, как самостоятельное подразделение университета, основан в 1992 году. На факультете имеется 10 кафедр, где трудятся 14 докторов наук, профессоров, 59 кандидатов наук, доцентов. Профессорско-преподавательский состав факультета ведет активную научно-исследовательскую и учебно-методическую работу, которая направлена на нравственное и эстетическое воспитание студентов. На факультете изучаются: методические проблемы социального познания, актуальные проблемы теории наций и национальных отношений, проблемы духовной культуры народов Кыргызстана, истории мировых религий, психологическая проблема подготовки специалистов в вузе.

Учебная работа подчинена единой цели, чтобы полученное образование способствовало интеллектуальному и нравственному самосовершенствованию личности на базе национальных, общекультурных ценностей и подлинного гуманизма.

Ежегодно издаются десятки учебно-методических пособий и методических разработок для студентов и преподавателей. Факультет имеет большой читальный зал, социологическую лабораторию, учебные кабинеты. Занятия ведутся на кыргызском и русском языках.

Профессорско-преподавательский состав факультета работает на всех факультетах университета.

В 1992-1993 учебном году впервые производится прием студентов по следующим специальностям: "Философия", "Социология", "Политология", "Психология"; "Культурология".

Будущие студенты факультета социально-политических наук в течение 4-х лет будут изучать основные философские школы древнего мира и совре-

менности, историю и историю социально-политической мысли человечества, тайства человеческой психологии. За весь период обучения студенты овладеют знаниями мировых общекультурных ценностей.

КООМДУК-САЯСИЙ ИЛИМДЕР ФАКУЛЬТЕТИ

Бул факультет Кыргыз мамлекеттик университинде өзүнчө болуп 1992-жылы ачылган. Факультеттин 10 кафедрасында илимдин 14 доктор-профессорлору, илимдин 59 кандидаты жана доценттери эмгектенишет. Профессорлор-окутуучулары студенттерди ыймандуулук менен адамгерчиликке тарбиялоого, коомду таанып билүү менен катар улут маселелеринин тарыхын жана теориясын, дүйнө жана кыргыз элинин руханий мерчемин, ааламдагы улуу диндердин тарыхый сырлары менен катар боловчоткотуу кесип ээлерине психологиялык билим берүү багытында эмгектенишет.

Факультеттин окуу иштери алган ыйман-пейилди инсандын өзүн-өзү урматтоодо улуттук жана дүйнөлүк акыл, билим-илимине умуттулуусун калыптандырмакчы.

Жыл сайын студенттер учүн ондогон окуу-методикалык куралдар кыргыз жана орус тилдеринде даярдалат. Окуу мамлекеттик жана орус тилдеринде жүргүзүлөт. Факультеттин профессорлор-окутуучулары университеттин бардык факультеттеринде эмгектенишет. 1992-1993-окуу жылында Кыргыз Республикасынын билим берүү багытында алгачкы ирет "Философия", "Социология", "Политология", "Психология" жана "Культурология" кесиптери буюнча стенденттердик кабыл алууну ишке ашырат. Бул - улуттук маданиятындагы олуттуу жаңылык болуп калмакчы.

ФАКУЛЬТЕТ КЫРГЫЗСКОЙ ФИЛОЛОГИИ И ЖУРНАЛИСТИКИ

Филологические науки в республике с самого начала своего становления решали задачи особого значения. Необходимо было создавать и развивать кыргызскую национальную письменность и художественную литературу как необходимое условие ликвидации безграмотности и общего повышения культуры народа. Народное образование крайне нуждалось в научно обоснованных, методически эффективных учебниках на родном языке, словарях, а также в формировании и обосновании грамматических и синтаксических правил. Эта работа была начата еще в 1925 году, когда в Пишпеке открылся институт просвещения, осуществлявший ускоренную подготовку учителей кыргызского и русского языков.

В настоящее время подготовку преподавателей кыргызского языка и литературы осуществляет самостоятельный факультет. На факультете трудятся более 80 сотрудников. Из них - 1 член-корреспондент АН, 8 профессоров, 25 доцентов.

Одним из ведущих направлений научных изысканий является кыргызская литература. Ученые ведут исследования по нациальному фольклору, различным периодам истории кыргызской литературы, изучению творчества отдельных писателей, связям кыргызской литературы с литературным творчеством других народов. Издаются различные теоретические и методические пособия по истории и современным проблемам кыргызского литературоведения, а также научные труды и критические статьи о творчестве отдельных писателей.

Ученые факультета внесли вклад не только в развитие кыргызского языка, но и общей тюркологии. Многоаспектному изучению исторических и современных проблем кыргызского языкознания посвящены

труды специалистов-языковедов, среди которых одной из важных остается проблема методологии филологического познания.

Развитие информации в республике требовало решения вопроса подготовки журналистских кадров. Такая подготовка началась в университете с 1956 года. Отделение журналистики за эти годы вырастило целую плеяду известных журналистов.

В современных условиях факультет кыргызской филологии и журналистики стал еще более актуальным, обрел новый стимул для дальнейшего развития.

КЫРГЫЗ ФИЛОЛОГИЯСЫ ЖАНА ЖУРНАЛИСТИКА ФАКУЛЬТЕТИ

Кыргыз филологиясы жана журналистика факультети университеттин пайдубалын түлтөгөн алгачкы факультеттерден болуп саналат. Анын тарыхы 1925-жылы Бишкекте кыргыз жана орус тил мугалимдерин тез даярдоочу эл агартуу институту ачылган күндөн башталат. Кийинчөрөк бул институт негизинен филологиялык билим берген борбордук кыргыз педагогикалык техникуму болуп кайрадан уюшулуп, анда энэ тилиндеги окуу китечтерин, сөздүктөрү, грамматикалык, синтаксистик эрежелерди иштеп чыгуу, көркөм адабият өкүлдөрүн тарбиялоо аракеттери башталат. Азыркы күндө аты жалпыга аттын кашкасындай таанымал кыргыз адабиятынын, маданиятынын баштооулары - Ж. Бөкөмбаев, К. Жантөшев, Ж. Турусбеков, М. Элебаев, К. Маликов, М. Алыбаев, Р. Шүкүрбеков сыйктуу белгилүү инсандар мына ушул педтехникумдун тарбиялануучулары болушкан. 1932-жылы техникумдун базасында педагогикалык институт уюштурулуп, анын да башкы таянычы адабият жана тил факультети болгон. Бул факультеттин алгачкы бүтүрүүчүлөрүнүн ичинен А. Алтышбаев, Б. Орузбаева

өндүү академиктер, А. Салиев, Б. Керимжанова сыйктуу мүчө-корреспонденттер чыгышып, азыркы күндө да окумуштуулук майданда жигсрлүү эмгектенип жатышат.

Факультетте алгачкы кыргыз тили жана адабияты кафедрасы уюштурулган. Анын бириңчи башчысы болуп кыргыздын ичинен чыккан алгачкы профессор Касым Тыныстанов болгон. 1937-жылдары кафедраны К. Рахматуллин жетектеген. Согуш жылдарында кафедрада К. К. Сартбаев (кафедра башчысы), И. А. Батманов, Х. Карасаев, К. Бакеев, Б. Ж. Үмөталиева өндүү окумуштуу-педагогдор эмгектене башташкан.

1948-жылы кафедра кыргыз тили жана кыргыз адабияты болуп экиге бөлүнгөн. 1956-жылы алгач кыргыз адабияты кафедрасынын базасында, ал эми 1960-жылдан тарта жаңы ачылган журналистика кафедрасында журналист кадрларды даярдоо иши жүргүзүлө баштаган. 1979-жылы кыргыз адабияты жана орус адабияты кафедраларынын негизинде даты бир кафедра - СССР өлдеринин адабияты кафедрасы бөлүнүп чыккан.

Республикада кыргыз тили мамлекеттик статус алғандыгына байланыштуу 1988-жылы факультеттер аралык кыргыз тили деген кафедра ачылган. Ошентип, бүгүнкү күндө факультетте алты кафедра иштеп, аларда Кыргыз илимдер Академиясынын 1 корреспондент-мүчесү, 8 профессор, 25 доцент, 12 ага окутуучу жана кырктаң ашуун окутуучу ийгиликтүү эмгектенишүүдө. Алардын арасында кыргыз элине кенири белгилүү болгон. А. Жапаров, К. Иманалиев, К. Дыйканов, Б. Үметалиева, А. Садыков, К. Артықбаев, С. Закиров сыйктуу ж. б. чон-чон окумуштуу-педагогдор бар. Факультеттин бул профессордук-окутуучулар жамааты республика үчүн кыргыз тили жана адабияты, кыргыз тили жана адабияты орус мектептеринде, журналистика, чыгыш өлкөлөрүнүн тилдери жана адабияты адистиктери боюнча күндүзгү жана сырттан окуу бөлүмдөрүндө минден ашуун студентарга билим жана тарбия берүүдө.

Зав. кафедрой методики преподавания кыргызского языка и
литературы, профессор К. И. Иманалиев

ФАКУЛЬТЕТ РУССКОЙ ФИЛОЛОГИИ

На пяти кафедрах этого старейшего факультета университета работает 75 преподавателей, среди них - 1 член-корреспондент АН, 5 профессоров, 30 доцентов и кандидатов наук. На факультете проводится научно-исследовательская работа по важнейшим направлениям современной филологии. В частности, руководимая член-корреспондентом АН Республики Кыргызстан, профессором Ч. Т. Жолдошевой, кафедра теории и истории русской литературы изучает творчество Ч. Айтматова. Сотрудники кафедры иностранной литературы проводят научные изыскания в области межнациональных связей русской и кыргызской литератур, разных форм их взаимодействия и взаимообогащения - кыргызско-зарубежные взаимосвязи (живое творческое общение с крупнейшими университетами США и Европы) и проблема развития методов и жанров в литературах зарубежных стран.

Кафедрой русского языка работа ориентирована в двух направлениях - разработка теоретических проблем современной русистики и сопоставительно-типологический анализ грамматического строя русского и кыргызского языков.

Сопоставительные исследования структурных особенностей русского и кыргызского языков, других языков народов, проживающих в республике, создают лингвистическую базу для совершенствования методики преподавания русского языка в национальной

школе и русского языка как иностранного. Многие преподаватели факультета - профессора Ф. Г. Коровин, М. А. Рудов, В. Д. Скирдов - являются авторами известных научных трудов, учебников и учебных пособий для школ и вузов.

На факультете успешно функционирует аспирантура. Только за последние годы под руководством ведущих ученых было подготовлено и защищено более десяти кандидатских диссертаций.

Большое внимание уделяется научно-исследовательской работе студентов: они занимаются в научных кружках, выступают с докладами на научных студенческих конференциях, участвуют в проведении олимпиад, в конкурсах научных студенческих работ.

Традиционным стало проведение на факультете дней славянской письменности и культуры, вечеров, посвященных выдающимся деятелям филологической науки, творчеству известных писателей и поэтов, международных встреч.

ОРУС ФИЛОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТИ

Алгачкылардан болуп түзүлгөн бул факультеттің беш кафедрасында 75 окутуучу иштеп, алардын ичинен Республиканын илимдер Академиясынын 1 мүчө-корреспонденти, 5 профессор, 30 доцент жана илимдин кандидаттары бар. Илим-изилдөө иштери азыркы филологиянын эң негизги бағыттарын камтыйт.

Кыргыз илимдер Академиясынын мүчө-корреспонденти, профессор Ч. Т. Жолдошева жетектеген орус адабиятынын теориясы жана тарыхы кафедрасы Ч. Айтматовдун чыгармачылыгын изилдөөде илимий борбор болуп эсептелет. Орус-кыргыз улут аралык байланыштар, адабий катнаштар бул кафедрада жемиштүү изилденүүде. Кафедранын илимий эмгектери республикадан тышкary да кеңири белгилүү.

Чет элдер адабияты кафедрасынын негизги проблемалары - кыргыз-чет элдик адабий байланыштар, жанр жана метод өнүгүү маселелери. Кафедра Европа жана АКШнын эк ири университеттери менен чыгармачылык тыгыз байланышта.

Орус тили кафедрасынын окутуучуларынын негизги изилдөө иштери азыркы орус тилинин теориялык проблемалары жана кыргыз жана орус тилдеринин типологиялык салыштырма грамматикасынын маселелери. Проф. Г. С. Зенковдун "Сөз жасоо элементтерин системага уюштуруу жана аны тактап жазып чыгуу мүмкүнчүлүктөрү" деген монографиясында орчуундуу ийгиликтер жыйынтыкталган, себеби бул илимий иште орус тилинин сөз жасоо илиминде жаңы концепциясы иштелип чыккан.

Орус тили жана адабиятын окутуу методикасы, факультеттер аралык орус тили кафедралардын окутуучулары орус-кыргыз тилдеринин структуралык өзгөчөлүктөрүн изилдеп, улуттук мектептерде орус тилин окутуунун лингвистикалык базасын түзүүде.

Факультеттин окутуучулары (проф. Ф. Г. Коровин, М. А. Рудов, В.Д.Скирдов, доценттер Х.Б.Бугазов, З.К.Дербишева ж.б.) орчуундуу илимий эмгектердин, мектептер жана жогорку окуу жайлары үчүн түзүлгөн окуу китептеринин авторлору.

Факультетте аспиранттар да үзүрлүү эмгектенип жатышат. Акыркы эле жылдарда алдыңкы окумуштуулардын жетекчилиги астында ондон ашуун диссертациялар жакталды.

Студенттердин илим-изилдөө иштерине көп көнүл бурулат. Алардын көбү илимий ийримдердин мүчөсү, студенттик илимий конференцияларда докладдар менен олимпиадада жана конкурстарда катышышат.

Факультетте славян жазуусуна, маданиятына арналган кече-диспуттарды өткөрүү адатка айланган. Ошол эле мезгилде филология илим ишмерлеринин, белгилүү жазуучулардын, акындардын юбилейине арналган кечеслер өткөрүлүүдө.

ФАКУЛЬТЕТ РОМАНО-ГЕРМАНСКОЙ ФИЛОЛОГИИ

Годом основания факультета романо-германской филологии является 1940 год, когда на базе Фрунзенского пединститута было открыто отделение иностранных языков. Здесь впервые стали готовить учителей немецкого языка. Позднее, в 1949 году был создан факультет иностранных языков, включающий в себя кафедры немецкого, английского и французского языков.

Ныне на 5 кафедрах факультета работает около 100 преподавателей, среди которых 12 доцентов и кандидатов наук. Преподаватели повышают свою квалификацию на педкурсах в Московском лингвистическом университете, Ленинградском государственном университете, центральной аспирантуре, многие прошли языковые стажировки в Германии, США, Великобритании и Франции.

Факультет осуществляет подготовку учителей иностранных языков и переводчиков. В этом качестве их можно встретить в научных и государственных учреждениях, кооперативах, в сфере международного туризма, в акционерном обществе "Интурист".

На факультет для ведения таких аспектов, как домашнее чтение и разговор приглашаются преподаватели из США и Германии. Студенты кафедр неоднократно побеждали на республиканских олим-

пиадах, успешно участвовали в региональных олимпиадах по специальности.

В ближайшие годы факультет романо-германской филологии планирует переход на новую двухступенчатую форму подготовки специалистов иностранных языков. Первая, четырехгодичная ступень, предполагает выпуск бакалавров (учителей и переводчиков по одному или двум иностранным языкам), вторая, двухгодичная ступень, предусматривает подготовку специалистов более высокого класса - магистров (преподавателей вузов, научных работников, переводчиков высшей квалификации).

РОМАНО-ГЕРМАН ФИЛОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТИ

Романо-герман филология факультетинин қысқача тарыхы 1940-жылы Фрунзе педагогикалык институтунда чет тилдер бөлүмүнүн ачылышы менен тыгыз байланыштуу. Ушул мезгилден баштап республикада алгачкы жолу немис тили боюнча мугалимдер даярдана баштаган.

1949-жылы тилдер кафедрасынын базасында чет тилдер факультети уюшуулуп, жаңыдан француз жана англий тилдери боюнча кафедралар ачылат.

Бүгүнкү күндө факультеттин 5 кафедрасында жүзгө жакын окутуучулар, алардын ичинде 12 доцент жана илимдин кандидаттары эмгектенишет. Факультеттин

Студенты факультета романо-германской филологии на занятиях по английскому языку

бұтүрүүчүлөрүнөн көптөгөн эл агартуунун отличниктери, илимдин кандидаттары, дипломаттар чыгышкан.

Факультеттин көпчүлүк окутуучулары Москвадагы М. Торез атындагы чет тилдер пединститутунда жана Ленинград университетинин чет тилдер факультетиндеги, Алма-Атадагы чет тилдер пединститутунун жогорку педкурстарда билимдерин жогорулатып келишкен, айрымдары борбордук аспирантураларда окушуп, Германия, АКШ, Англияда, Францияда тилдик стажировкаларда болуп кайтышкан. Ошондой эле факультеттин бұтүрүүчүлөрү көрмочулук кесипте да

эмгектенишүүдө. Бул адистикте иштеген илимий жана мамлекеттик мекемелерден, ишканалардан, кооперативдерден, эл аралык туризм сферасында, "Интурист" акционердик коомунан кездештириүүгө болот.

Жакынкы жылдардын ичинде романгерман филология факультети чет тилдер боюнча адистерди эки баскычта даярдо боюнча ишкердүү чараларды көрүүдө. Биринчиден, терт жылдык баскычта бакалаврларды (бир же эки чет тилде сүйлөгөн көрмочулар жана мугалимдер), экинчиси, эки жылдык баскычта жогорку класстагы адистер-магистраларды (жогорку окуу жайынын мугалимдери, илимий кызметкерлер, жогорку квалификациядагы көрмочулар) даярдайт.

ЮРИДИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Юридический факультет Кыргызского государственного университета образован в сентябре 1953 года в составе исторического.

В настоящее время факультет является одной из основных в Республике Кыргызстан баз подготовки кадров высшей квалификации для правоохранительных, научных и государственных органов.

Учебный процесс на факультете обеспечивается высококвалифицированным профессорско-преподавательским составом, из них - 2 профессора, 12 доцентов. Преподавание ведется на кыргызском и русском языках. Срок обучения на дневном - 4, на заочном - 5 лет с последующим присвоением звания "бакалавр права", "магистр права".

Юридический факультет располагает современным учебным и научно-лабораторным оборудованием; способным обеспечить высокий уровень подготовки юристов. За четыре десятилетия существования факультета подготовлено свыше 3 тысяч специалистов с высшим юридическим образованием.

Наряду с учебной и воспитательной работой ведутся фундаментальные исследования в области развития и совершенствования законодательства по всем отраслям юридической науки, а также правового воспитания населения Республики Кыргызстан.

Силами профессорско-преподавательского состава юридического факультета опубликовано около 70 монографических научных исследований, издано более 30 научных сборников.

На факультете функционирует научно-студенческое общество (НСО), приобщающее к исследовательской работе студентов. На заседании НСО заслушиваются научные доклады и сообщения студентов по вопросам государства, права и правовой науки в целом.

В условиях перехода к рыночной экономике факультет пересматривает планы и систему подготовки юридических кадров для максимального учета потребности правоохранительных и иных органов и коммерческих структур в высококлассных юристах. В этих целях вводятся новые предметы. Факультет переходит на узкоспециализированную подготовку по заказам предприятий; вводит в учебный процесс современную компьютерную технику.

Окончившие юридический факультет трудятся во всех отраслях народного хозяйства Республики Кыргызстан.

ЮРИДИКА ФАКУЛЬТЕТИ

Кыргыз мамлекеттик университетинин юридика факультети 1953-жылы сентябрь айында тарых факультетинин базасында ачылган. Бүгүнкү күнде юридикалық факультет Кыргыз Республикасында укук коргоо, илимий жана мамлекеттик органдар үчүн жогорку квалификациядагы адистерди даярдоочу бирден бир ордо болуп саналат.

Бул факультетте окутууну жогорку квалификациядагы профессор - окутуучулардын жамааты эмгектенишет. Окутуу кыргыз жана орус тилдеринде жүргүзүлөт.

Юридикалык факультетте жогорку деңгээлдеги юристерди даярдоону камсыз кылуучу азыркы заманга ылайык окуу куралдар жана илимий-лабораториялык жабдуулар бар. Факультет ачылгандан 40 жылга жакын убакыттын ичинде 3 минден ашык жогорку билимдүү кадрларды даярдады. Юридикалык факультеттин бүтүрүүчүлөрү Кыргыз Республикасындагы бардык укук коргоо органдарында үзүүрлүү эмгектенишүүдө. Бир канчасы укук коргоо жана башка мамлекеттик органдарда көрүнүктүү жетекчилерден. Бүгүнкү күндө Кыргыз Республикасынын илимдер Академиясындагы Мамлекет жана укук институтунда иштеп жаткан дардын 90 пайыздан ашыгы биздин факультеттин бүтүрүүчүлөрү.

Азыркы учурда факультеттеги "Мамлекет жана укук назарияты жана тарыхы" кафедрасында 6 окутуучу эмгектенет, алардын үчөө илимдин кандидаты, эки доцент, бир улуу окутуучу, эки окутуучу эмгектенишүүдө. Кафедрада негизги окутула турган сабактар болуп мамлекеттик укуктун назарияты, Кыргыз мамлекетинин жана укугунун тарыхы, эл аралык укук болуп саналат.

"Мамлекеттик укук жана советтик куруулуш" кафедрасында юридикалык илимдин 2 кандидаты, үч доцент жана эки окутуучу иштейт. Кафедрадагы окутуу жана илимий иштер мамлекет жана укук административдин, финансалык укук жана советтик куруулуш деп аталган предметтер боюнча жүргүзүлөт.

"Граждандык укук жана процесс" кафедрасында юридикалык илимдин 6 кандидаты, бир профессор жана 4 доцент, бир улуу окутуучу, эки окутуучу иштейт.

Кафедра граждандык укук, граждандык процесс, эмгек, чарба, кооператив укугу, жаратылысты укуктук коргоо деген сабактар өтүлөт.

"Кылмыштык укук жана процесс" кафедрасында илимдин үч кандидаты, бир профессор, эки доцент жана бир улуу окутуучу, эки окутуучу эмгектенишет. Кафедрада кылмыш укугу, кылмыштык процесс жана криминалистика, криминология окутулат.

"Укук жана укуктук тарбия усулу" кафедрасы жогорку окуу жайлар аралык кафедра болуп эсептелет. Минда "Мамлекет жана укуктун негизи" боюнча курстан университеtte жана ошондой эле Бишкек шаарындагы бардык жогорку окуу жайларында сабак берүү менен студенттерди укуктук жактан тарбиялоонун керектүү усуулдук ишин камсыз кылат. Кафедрада юридикалык илимдин эки кандидаты, үч доцент, эки улуу окутуучу жана үч окутуучу иштейт.

Юридикалык факультетте окутуу жана тарбиялоо иштери менен катар юридикалык илимдин бардык тармактары, ошондой эле Кыргыз Республикасында калкты укуктук жактан тарбиялоо боюнча фундаменталдуу илимий иштер жүргүзүлүүдө. Профессор-окутуучулар жамаатынын күчү менен көлемү 750 басма табакты түзгөн 30тан ашуун илимий жыйнактар, 70тен ашык илимий монографиялык эмгектөр жарыкка чыккан.

Факультетте студенттерди илимий изилдөө иштерге тартуучу студенттик илимий коом (ИСК) иштейт. Анда студенттердин мамлекет жана укук, укуктук илим боюнча суроо иретинде түзүлгөн докладдары жана кабарлары угулат.

